

velesil. Resna volja do miru širokih plasti prebivalstva vseh držav, ki trpe vsled vojske, neutajljivo zbljanje v posameznih spornih vprašanjih, kakor tudi splošno spravljevje ozračje nudijo, kakor se zdi, e. in kr. vladi jamstvo v gotovi meri za to, da mogoče v korist miru podzveti novi korak, ki upošteva na tem polju dozdaj pridobljene izkušnje, nudi možnost uspeha.

Avtstrijsko-ogrška vlada je zato sklenila, da napotí vse vojskujoče — prijatelja in sovražnika — na pot, ki jo smatra hodno in jím predлага, naj s svobodnim izmenjanjem misli preiskujejo, ako so dani tisti predpogoj, ki morejo kazati na uspešno skorajšno uvedbo mirovnih pogajanj.

C. in kr. vlada je v ta namen danes povabila vlade vseh vojskujočih se držav k zaupnemu in neobveznemu dogovoru v kakem kraju neutralnega inozemstva in je nanje naslovila noto, ki je v tem smislu sestavljena.

S posebno noto se je naznani omenjeni korak sveti stolci in se je apeliralo na paževo zanimanje za mir. O demarši so se dalje obvestile tudi vlade neutralnih držav.

Trajni, tesni stik, ki obstaja med štirimi zveznimi velesilami, jamči, da zavezniki Avstrije-Ogrske, katerim se stavljajo predlog na enaki način, dele v noti razvijane nazore.

Besedilo note velesilam.

Mirovna ponudba, katero so naslovile velesile četverozvezze 12. decembra 1916 svojim sovražnikom in katere spravljihi temeljni misli niso nikdar opustili, pomenja kljub odklonitvi, ki jo je doživel, važno poglavje v povestnici sedanja vojske. K razločku prvih dveh in pol vojnih let je bilo vprašanje miru od tistega trenutka naprej v središču evropske, da takoroč svetovne razprave in jo je od takrat v vedno večji meri zaposlovalo in nadvladovalo. Po vrsti so skoraj vse vojskujoče se države vedno zopet poprijele besede o vprašanju miru, o njegovih pogojih in pogojih. Črta razvoja razprav ni bila enotna in trajna, temeljni nazori so se menjavali pod vplivom vojaškega in političnega položaja in ni vsaj do zdaj privedla do prijeljivega praktično uporabljivega splošnega izida. Vsekakor moremo, neodvisno od teh kolebanj, pribiti, da se je razdalja obeh nazorov v velikem in v celoti nekoliko približala, da se kljub nedvomljivim nadaljevanjem obstoju odločnih dozdaj nepremostljivih nasprotstev kaže odvračanje od marsikaterih najekstremnejših konkretnih vojnih smotrov in da se pojavlja v gotovi meri soglasje v splošnih temeljnih načelih svetovnega miru. Nedvomno je, da se v obeh taborih v širokih plasti ljudstva narašča volja miru in sporazuma. Primerjatev svoječasnega sprejema mirovnih predlogov četverozveznih velesil pri njenih sovražnikih s poznejšimi izjavami odgovornih državnikov, kakor tudi neodgovornih, toda politično nikakor neuplivnih osebnosti, potrjuje označeni vtip.

Približanje vojnih smotrov.

Medtem ko so, da navajamo zgled, stavili zavezniki v odgovoru predsedniku Wil-

sonu zahteve, ki so merile na razkosanje Avstrije-Ogrske, na zmanjšanje in globoko segajočo notranjo preosnovno nemške države in ukončanje evropskega posestnega stanja Turčije, so pozneje prenaredili zahteve, katerih uresničenje mora imeti predpogoj v premagljivi zmagi, ali so jih deloma opustili.

Pred približno enim letom je minister Balfour v angleški spodnji zbornici podani izjavi pripoznal izrecno, da mora Avstrija-Ogrska sama rešiti svoja notranja vprašanja in da ne more nikče od zunaj naložiti Nemčiji ustave. Minister Lloyd George je izjavil pričetkom letosnjega leta, da ne spada k vojnim smotrom zavezničkov razkosati Avstrijo, oropati turški državi njene evropske dežele in posegati v notranjosti Nemčije. Simptomaticno je tudi, ker je minister Balfour v decembru 1917 kategorično odklonil nazor, češ, da se je kdajkoli angleška politika zavzemala za ustvaritev samostojne države v ozemljih Nemčije na levem bregu Rena. Izjave osrednjih velesil niso nikdar pripuščale dvoma, da vodijo le obrambni boj za nedotakljivost in važnost svojih ozemelj.

Izrazitejše kakor na polju konkretnih vojnih smotrov je dozorelo približanje nazrov glede na vodilne smeri, na katerih temeljih naj se sklene mir in zgradi bodoči red Evropi in svetu. V tej smeri je začrtal predsednik Wilson v svojih govorih 12. februarja in 4. julija t. l. temeljne stavke, ki niso zadeli pri njegovih zavezničkih na ugovor in njih dalekosežni uporabi se najbrže tudi s strani četverozveznih velesil ne bo ugovarjalo s predpogojem, da bo uporaba splošna in združljiva z življenskimi koristmi prizadetih držav. Vsekakor se mora pomisliti, da ne zadošča soglasje v splošnih temeljnih stavkih, marveč da gre tudi za to, da se sporazumemo o njih tolmačenju in o njih uporabi glede na posamezna konkretna vprašanja vojske in miru.

Nepooblaščeni opazovalec ne more dimiti, da se je v vseh vojskujočih državah brez izjeme želja po sporazunem miru okreplila, da si vedno bolj prebjija pot prepričanja, da mora nadaljevanje krvave borbe spremeniti Evropo v kup razvalin in jo tako izčrpati, da bo njen razvoj desetletja oslabljen, ne da obstoja jamstvo odločitve z orožjem, nakar se je z obeh strani v štirih letih zaman stremilo za ceno stvarnih žrtev, trpljenja in naporov.

Kako dobiti pot in način, ki napotita in končno dosegeta uspeh? Obstoja li resni vidik, da se doseže smoter, če se nadaljuje razprava o mirovnem vprašanju po dosedanjem načinu? Nismo srčni dovolj, da pritrimo zadnjemu vprašanju.

Dosedanje prerekanje o miru.

Prerekanje z enega javnega odra drugemu, ki se je godilo dozdaj med državniki raznih dežela je bilo dejansko le serija samogovorov. Predvsem je manjkalo neposrednega stika. Govor in protigovor nista segla eden v drugega; govorniki so govorili mimo eden drugega. Na drugi strani so dani temelji sporazuma, ki so sposobni, da odvrnejo od Ev-

rope polom samomorilnega nadaljevanja vojske, se mora vsekakor izbrati drugačen način, ki omogočuje neposredno ustno razmotrivanje zastopnikom vlad — in le med njimi. Predmet razmotrivanju in medsebojnemu pojasnili naj tvorijo tako nasprotujoči si načizi posameznih vojskujočih se držav, kakor tudi splošna načela, ki morajo tvoriti temelj miru in bodočim razmeram med državami, o katerih je mogoče predvsem poskusiti dosegici sporazum z vidikom na uspeh.

Kakor hitro se doseže edinost o temeljnih načelih, naj se tekom dogovorov poskuša njih konkretna uporaba in rešitev v posameznih vprašanjih miru. Upamo, da ni nikjer med vojskujočimi pomislika proti izmenjanju misli v opisani obliki. Vojskina dejanja se ne prekinje. Pogovori bi sli le tako daleč, in kolikor bi jih smatrali udeleženci, da nudijo uspeh. Zastopane države bi zato ne trpele nobene škode. Niti misliti ni, da more izmenjanje misli škodovati reči miru, more ji marveč le koristiti. Kar se ne posreči prvič, se lahko ponovi, kar morebiti vsaj pojasni nazore. Gore starih pomot je mogoče odstraniti, privedejo se lahko k prebitju mnogi novi nazori, reke zadržanega človekoljubja bi se odprle, v katerih topotli bi ostalo vse bistveno, izginilo bi marsikatero protislovje, kateremu se danes prisota prevelika važnost.

Prepričani smo, da so vsi vojskujoči se dolžni človeštvo, da skupno preiskujejo, če je mogoče zdaj po tolikih letih požrtvovanega, a neodločenega boja, katerega celi tek kaže na poravnavo, da se konča strašna borba.

C. in kr. vlada zato predlaga vladajočim vseh vojskujočih se držav, naj k zaupnemu in neobveznemu razgovoru o temeljnih načelih, v kakem kraju neutralnega inozemstva in v bližnjem času, o čemur se morajo še skleniti dogovori, odpoljijo delegate, katerim se naroči, naj naznanijo nazor svojih vlad o obrazloženih načelih, da sprejemajo enaka obvestila, kakor tudi odkritoščeno in prostodušno naprosijo in podele pojasnila o vseh točkah, ki se morajo precizirati.

C. in kr. vladi je čast, da vlogo s prijaznim posredovanjem Vaše ekscecence prosi, da obvestilo izročiti blagovolite vladu

Avtrijska mirovna nota papežu.

K.B. Dunaj, 16. septembra. C. in kr. zunanje ministerstvo je dne 14. t. m. poslalo apostolskemu nunciju Msgr. Valfre di Bonzo noto, ki se glasi:

„Po štirih letih nezaslišanega borenja in stražnih žrtev, boj, ki opustoša Evropo še ni prinesel nobene odločitve. C. in kr. vlada, ki jo je vodil vedno duh spravljevosti, katerega je izražala že v svoji noti 12. decembra 1916, je sklenila, da se približa vsem vojujočim se državam in jih povabi, naj pripravijo pota častnemu miru potom zaupnega in neobveznega izmenjanja misli.

C. in kr. vlada se ob tej priliki spomina najhvalenejše dalekosežnega poziva, ki ga je Njegova Svetost papež Lan poslal vsem vojujočim z opominom, naj iščejo sporazuma in zopet žive med seboj v bratski slogi.

V gotovem prepričanju, da sveti oče tudi danes, hrepeni po tem, da bi bilo trpeče človeštvo kmalu zopet deležno blagoslova miru, upamo trdno, da bo spremļeval s simpatijo naš korak in da ga bo s svojim načelom svetu pripoznam moralnim vplivom podpiral.

Preštešti te misli, naprošamo Vašo eksceenco, blagovolite o priloženem besedilu note obvestiti Njegovo Svetost.“

Vojna.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtega.

K.B. Dunaj, 12. septembra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Ob tirolski fronti mestoma patruljski boji.

„Vojni“ uspehi sovražnega bombnega napada na nemško pokrajino. Bombni učinek na neki privatni hiši v Darmstadtu.

Ali si že naročil
Štajerca?

Na A solonu zavrnile so naše čete ponovni presenetljivi napad Italijanov. — Ob P i a v i traja artiljerijska delavnost.

Albansko bojišče. Preščen napad na Tomorica hrbitu dovedel nas je v last nekaterih sovražnih pozicij.

Sef generalštava.

Boji v prednjem polju ob novi fronti.

Nemško uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Berlin, 12. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Severo-vzhodno od Bixschoote so bili pri Armentieresu in ob La Bassée-Kanalu delni napadi sovražnika zavrnjeni. — Na bojnih frontah razvili so se v prednjem polju naših pozicij pod močnim ognjenjem varstvom večkrat infanterijski boji. Zvečer ljudi artiljerijski boj med od Arrasa in Peronne na Cambrai vodečimi cestami. — Angleški napadi, ki so ob mraku proti kanaškemu odseku Marquion-Havincourt sunili, izjavili so se pred našimi črtami. — Tudi med Ailette in Aisne povišal se je proti večeru zopet artiljerijski ogenj. Infanterijska delavnost ostala je tukaj v boje na prednjem polju omejena.

Na višinah severo-vzhodno od Fismesa bili so zavrnjeni francoski delni napadi. — Uspešni poizvedovalni boji ob lotringijski meji in v Vogezaх.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Austrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 13. septembra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Južno od Novente poskusile so italijanske poizvedovalne čete vzhodni breg Piave pridobiti, bile so vrženi. Drugače večkrat artiljerijski boj.

Zapadno bojišče. V odseku St. Mihela varovali so južno Combres-vilino avstro-ogrski regimenti v ljutem proti-odporu umikanje nemških čet, ki se je izvršilo po načrtu.

Albanija. Četovodja Creslovic je včeraj nad Durazzom tri sovražna letala sestrelil.

Sef generalštava.

Austro-ogrsko čete na zapadni fronti.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 13. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupp prechta in generalobersta v. Boehn. Ob obali in severo-vzhodno od Bixschoote izvršili smo uspešna podjetja. Med Ypern in Armentieresom izjavili so se poizvedovalni sunki sovražnika. Južno-zapadno od Fleurbaix odbili smo en delni napad, severo-zapadno od Hullucha močnejši sunek Angležev. — Med od Arrasa in Peronne na Cambrai vodečimi cestami ponavljaj je sovražnik včeraj zjutraj pod najmočnejšim ognjenjem varstvom svoje napade. Izjavili so se pod težkimi izgubami za sovražnika. Dobro vodeči ogenj imel je na tem uspešnem boju posebni delež. Naša infanterija vrgla je Angleža, kjer je v naši črte vrinil, v protisunku zopet nazaj. — Zvečer med Mosuoresom in Gouzeaucourtom ponovno peljani napadi nasprotnika so bili zavrnjeni.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Med Ailetto in Aisno povišal se je artiljerijski boj le sčasoma; manjši infanterijski boji. V Champagni pripeljale so naskočne čete iz sovražnih črt pri Le Mesnil-u vjetre.

Armadna skupina generalobersta v. Gallwitz. Francozi in Amerikanci napadli so včeraj lok Sv. Mihela pri Combres-vilino in južno, kakor med Cote Lorraine in Ezel. V pričakovanju tega napada vpeljalo se je izpraznenje tega loka. Mi radi tega tu-

kaj boja nismo vodili do odločitve in smo izvršili namenjena premikanja. Sovražnik jih ni mogel preprečiti. Francozi, ki so napadli na višinah vzhodno Maase, bili so zavrnjeni. Combres-vilino, ki smo jo mimogreč izgubili, bila je od domobrancev zopet vzeta. Južno tega krili so avstro-ogrski regimenti v krepkem proti-odporu v zvezi med Maaso in Mosel borečimi se četami umikanje pri St. Mihelu stoječih divizij.

Med Cote Lorraine in Mosel zadobil je sovražni napad na Thiaucourt-uh ozemlje. Rezerve so sunek sovražnika vstavile. Južno-zapadno od Thiaucourta in zapadno Mosel odbili smo sovražnika. Ponoči se je izpraznenje loka od sovražnika neovirano končalo. Stojimo v novih, pripravljenih črtah.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Uspehi naših čet v Albaniji.

Austrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 14. septembra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Vzhodno Brete in na Monte Solarolo odbiti so bili sovražni sunki, pri San Dona di Piave italijanski prekoračevalni poskusi preprečeni.

Zapadno bojišče. Pri ces. in kr. četah nobeno večje bojevno podjetje.

Albanija. Severno od Pojana iztragle so naše čete sovražniku nekaj žilavo branjenih dvorišč. V priborjenih črtah zavrnjeni so bili ljudi, od oklopnih vozov podprtih italijanski protinapadi. Italijani so se v neredu umikali. V Tomorgorovju izzidali smo naše zadnje uspehe z večjim pridobitjem ozemlja.

Sef generalštava.

Uspehi naših letalcev.

K.-B. Dunaj, 13. septembra. Iz vojniskovnega stana se poroča: Naši bojni letalci so dne 10. t. od sovražnika zasedene Piavske otroke z bombami in strojnimi puškami dvakrat uspešno napadli in en od sovražnika k otokom zgrajeni most razrušili.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 14. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupp prechta in generalobersta v. Boehn. Severo-vzhodno od Bixschoote napravili smo pri lastnem podjetju pri odporu sovražnega delnega napada vjetre. — V odseku Kanala vodili so lastni in sovražni sunki pri Moeuvres-u in Havincourt do ljutih bojev. — Delni napadi proti Gouzeaucourtu severno od Vermandia in obojestransko ceste Ham-St. Quentin so bili zavrnjeni.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Napadi, ki jih je vodil sovražnik po močni ognjeni pripravi med Ailetto in Aisne, izjavili so se pred našimi črtami. Vzhodno-pruski regimenti odbili so zvečer ponovljene napade. Artiljerijska delavnost med Aisno in Veslo.

Armadna skupina generalobersta v. Gallwitz. Južno od Ornes-a in ob cesti Verdun-Etain zavrnjeni so bili sunki sovražnika. Na bojni fronti med Cote Lorraine in Mosel potekle je dan pri zmerni bojevni delavnosti. Sovražnik včeraj svojih napadov ni ponavljal. — Vzhodno Combresa in severo-zapadno od Thiaucourta tipal je proti našim novim črtam. Krajevni boji vzhodno od Thiaucourta.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Austrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 15. septembra. Uradno se danes razglaša:

Na italijanskem bojišču vrla artiljerijska, poizvedovalna in letalna delavnost.

Sef generalštava.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 15. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadne skupine prestolonaslednika Rupp prechta. Obojestransko La Bassée-Kanal zavrnjeni so bili delni napadi sovražnika. Pri Havincourtu napadli so Italijani iz nova. Prvi naval porinil nas je od vzhodnega roba Havincourta nazaj. Po dnevu zlomili so se večkrat ponovljeni napadi sovražnika. Močnejši skupni ogenj naše artiljerije pripravil je protinapad, ki nas je dovedel zvečer zopet v popolno last pred bojem držanih črt. Sovražnik imel je tukaj težke izgube in je pustil 100 vjetih v naših rokah.

Armadna skupina generalobersta v. Boehn. Zmerna artiljerijska delavnost. Sunki sovražnika na otoku Omignon so bili zavrnjeni.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Armada generala v. Carlowitz stala je med Ailetto in Aisno zopet v težkem boju. Po večkratni ognjeni pripravi napadel je Francoz od zgodnjega jutra z močnimi silami. Obojestransko Ailetto bil je od hanoverskih in braunschweigskih čet zavrnjen. Brandenburgerci in garderegimenti dovedli so po devetih težkih bojnih dnevih, v katerih je nasprotnik skoraj vsak dan poskušal polastiti se v višin severno od Vauxaillona tudi včeraj zopet štiri, skozi najmočnejši artiljerijski in ogenj minskih metalcev pripravljene napade v trdem bližinskem boju, deloma v protisunku do izjavljenja. Infanterijski regiment št. 20 pod vodstvom majorja Milisch se je pri tem posebno odlikoval. Čez višino vzhodno od Laffaux sunil je sovražnik proti Allemantu. Naš protinapad ga je tukaj vstavil. Med Lancy in Vailly zlomili so se večkratni, deloma z tanki vodeči sovražni napadi pred našimi črtami. — Poizvedovalci preplavali so vzhodno od Vailly kanal Aisne in so pripravili od južnega brega vjetre nazaj. Južno Aisne napadli so Francozi z Senegal-zamoreci med Revillon in Romain. Kljub težki izgubi, ki jo je imel sovražnik pri brezuspešnih napadih, napadal je popoldan po močni ognjeni pripravil iz nova. Sovražnika smo odbili in smo napravili več kakor 100 vjetih.

Armadna skupina v. Gallwitz. Obojestransko ceste Verdun-Etain izjavili so se sunki sovražnika. Med Cote Lorraine in Mosel boji v prednjem polju pred našimi novimi črtami. Sovražnik, ki je deloma z oklopni vozovi napadal, bil je zavrnjen. Artiljerijska delavnost omejila se je do motilnega ognja, ki je oživel v zvezi z infanterijskimi boji časoma.

Včeraj smo sestrelili devet sovražnih balonov in 46 letal.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Austrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 16. septembra. Uradno se danes razglaša:

Pri Nori in na Montu Cimone so bili sovražne patrule zavrnjene.

V Sedmih občinah izjavili so je več italijanskih sunkov. V dolini Brente potisnil je sovražnik našo črto poljske straže nekaj nazaj.

V albanski obalski pokrajini poskusili so Italijani zaman, iztrgati nam zadnje dni pridobljeno ozemlje.

Sef generalštava.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 16. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupp prechta in generalobersta v. Boehn. V nižini Lyse in južno La Bassée-Kanal zavrnili smo uspešna podjetja. — Med Avrincourtom in Epehy zgodaj zjutraj ljudi artiljerijski boj, katemu so sledili južno Avrincourt delni boji. Sovražnik je bil zavrnjen. Čez dan je ostala

bojevna delavnost v zmernih mejah. Severovzhodno od Vermandia, v Holnon-gozdu in pri Essigny le Grand infanterijski boji. —

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Ljuti delni boji med Ailletto in Aisno. Po brezuspešnih sunkih v zgodnjem jutru šel je sovražnik zvečer vnovič k napadu. V splošnem je bil zavrnjen. Vlomno mesto je iz bojih prejšnjih dni nekaj razširil in se je nastanil na južnem delu reke Vailly. — Med Aisno in Veslo ostala je infanterija nedelavnata. Izčistili smo majhna francoska gnezda iz bojev od 14. septembra.

Armadna skupina Gallwitz. Od Cotes Lorraines do Mosel oživel je zvečer artiljerijski boj. Pred našimi novimi pozicijami razvili so se večkrat ljuti infanterijski boji, v katerih smo napravili vjete. Zvečer stal je sovražnik v črti Fusnes-St. Hilaire Haumont-Rembercourt in v gozdu od Rappes.

Armadna skupina vojvode Albrechta. Sunki sovražnika na lotrinski fronti so bili zavrnjeni.

V povračilo za nadaljevanje obmetavanje nemških mest, bil je v pretekli noči Paris od letalnega brodovja obiskan in z 22.000 kilogrami bomb obmetan.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Brezuspešni italijanski sunki.

Avtstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 17. septembra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Med Brento in Monte Solarolo nadaljevali so včeraj Italijani po močni, do bobenskega ognja povišani artiljerijski pripravi svoje napade. Vjhove naskočne kolone so bile v dolini Brente in pred Col Caprile skozi naš ogenj prepodene. — Na Asolonu niso zamogli vsled učinka naših baterij niti svojih jarkov zapustiti. — Na Monte Pertica, Solarolo in na Sasso-n-hrbtu prišlo je do bridkih bojev, v katerih se je moral sovražnik brez ostanka umakniti.

V drugih odsekih večkrat živahnata letalna delavnost.

Zapadno bojišče. Pri avstro-ogrskih četah nobeni večji dogodki.

Albanija. Pri Pojani izjavili so se vnovič italijanski sunki.

Sef generalštava.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 17. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta in generalobersta v. Boehn. V Flandriji vrla poizvedovalna delavnost. Južno Yperna izjavili so se delni napadi sovražnika. Na kanalu privedli so pomorski grenadirji od ponovnih sunkov proti sovražniku, vjete. V kraju Havrincourtova povišal se je artiljerijski boj zgodaj zjutraj mimogredoč do velike sile. Nobena infanterijska delavnost.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika Med Ailletto in Aisno trajali so ljuti boji sovražnika. Zasedli smo zopet vzhodni rob višine vzhodno Vauxaillona, na katerej se je sovražnik nastanil. Ob d'Affauxa protivzhodu vodeči cesti potisnil nas je sovražnik nekaj nazaj. Popoldan po najmočnejšem artiljerijskem ognju vnovič prodiroči napadi sovražnika izjavili so se ob protisunkih hanoverskih braunschweigskih in oldenburških rezervnih regimentih. Potisnili so zvečer svoje čerte deloma naprej. Tudi južno priklenjena, brandenburška peta infanterijska divizija odbila je večkrat od tankov podpirane napade sovražnika. — V južnem delu od Baillej trajali so majhni boji. — V Champagni bili so ponočni sunki sovražnika južno Riponta zavrnjeni. — Armadna skupina v. Gallwitz. Na Cotes Lorraines pri St. Hilaire

in zapadno od Jonville izvršili smo uspešna podjetja. Delni napadi sovražnika proti Haumontu in severovzhodno od Thiancourtia so bili zavrnjeni. Artiljerijska delavnost omejila se je na motilni ogenj.

Sestrelili smo 44 sovražnih letal. Ober-lajtnant Loerzer izvojeval je svojo 40., lajtnant Rumer svojo 35. in lajtnant Thay svojo 30. zračno zmago.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Ponesrečen poizvedovalni polet.

K.-B. Dunaj, 16. septembra. Od ces. kr. vojnega ministerstva, mornariški oddelek se razglaša:

Dne 15. septembra poskusilo je neko amerikansko letalo poizvedovati o napravah v Fiumi. — V visoki višini bilo je od mornariške odporne baterije zadeto in je padlo goreče na tla. Ostanke letala se je spravilo.

* * *

Boji na Ural-fronti. — Velika zmaga sovjetskih čet. — Zavzetje Uralska in Samare.

Hamburg, 17. sept. „Fremdenblatt“ poroča iz Helsingforsa: Zmaga sovjetskih čet ob Uralfronti razvija se do odločitve. Z zavzetjem najvažnejših mest Uralska in Samare bila sta oba, ententi prijazna regimenta prepoden. Samara bil je glavni stan Čehoslovakov, ki so prestopili v velikem številu k boljševikom. Pri Čehoslovakih vlada anarhija in sovraščto proti ententi.

Nova foza v boju proti Čehoslovakom.

Stockholm, 15. sept. „Izvestija“ poročajo, da je boj proti Čehoslovakom stopil v nov štadij, ker je vrgla sovjetska vlada 600.000 rdečih gardistov na čehoslovaško fronto. Foch je izrazil prepričanje, da je bila Čehoslovakom zadnja ura in da se bude zdaj posrečilo, jih odločilno premagati.

Vojna na morju.

8000 brutto-register-ton potopljениh.

W.-B. Berlin, 16. septembra. Na severnem bojišču zgubil je sovražnik skozi delavnost naših podmorskih čolnov 8000 brutto-register-ton.

Parnik „Galway Castle“ torpediran.

K.-B. London, 15. septembra. Union Castle-parnik „Galway Castle“ (7988 brutto-register-ton), ki je plul v torek od Anglije proti južni Afriki, bil je v četrtek ob 7. uri zjutraj torpediran. 34 mož posadke in 120 potnikov se pogreša. Južnoafrički železniški minister Burton bil je rešen. „Galway Castle“ imel je na krovu 749 potnikov, obstoječih iz velike večine gosp in otrok.

Politični utrinki.

V oči ga bode.

Nemška šola na Bregu pri Ptiju, vzorno učilišče naša mladine bila je v jugoslovenskem veleizdajskem listu od nekega nam dobro znanega političnega hujščaka na podli način napadena, kateri se, ako le sliši, kako nemško besedo, kar peni od same jeze. Boga naj zahvali, to nesramno dopisunče, da sam nemški zna, drugače bi moral danes krave „strigliati“ in hlevje „kidati“, kakor se to godi vsem nesrečnikom, ki niso imeli prilike zahajati v nemške šole ali ki so bili od hujščajočih duhovnikov in učiteljev od tega zadržani. Ni bilo treba nabirati ali loviti otrok za tak izboren učni zavod, ampak starši in otroci so uvideli sami važnost nemškega jezika in so prostovoljno poslali svojo deco v nemško šolo, tako, da je ista danes prenapolnjena in da taisti, ki želi vstopiti,

mora plačati gotovo šolnino. To je resnica, lažnivo dopisunče, in ne toj umazan, nesramen dopis, ki kaže povsem jugoslovenski značaj, ker se bavi tudi po starci svoji navadi z že dolgo let umrli spoštovanimi osebami in jih vmešava v svojo lažnivo obrekovanje. Razkrinkala se je zopet nesramna hijena, ki vlači mrtve v svoje politične svrhe in ki ne pozna reka: „Umrlim večni mir in pokoj!“ Prav dobro je sicer tudi informiran, kje da je rajni pokopan, ampak hlini se, ker misli, da ga potem ne spoznamo. Ali prav dobro nam je znati in takim podlim lažnikom in obrekovalcem ne izražamo drugo, kakor naše obče zaničevanje. — Zaletava se tudi izrazito v velespoščano družino Straschill in je takoreč vesel usode, ki jo je pred kratkim obiskala z izgubo obeh sinov, vzuglednih in delavnih mož, ki sta dvignila gospodarski preovrat občine Breg in sta delovala le za blagostan svojih občanov. Občina Breg pri Ptiju pa tudi lahko daje vzugled marsikateri drugi občini, kar se tiče njene delavnosti v prav avstrijsko-nemško mislečem patriotičnem duhu, katerega gesla se je držal bivši pokojni župan g. Straschill, in po katerem vzoru bo deloval in deluje naš sedajni župan Anton Koss z vsemi svojimi občinskim odborniki, ki v svojem uradu ne pozna razlike narodnosti in je vsem občanom dana enaka pravica. Ker smo si svesti, da smo svoje dolžnosti napram uradu in javnosti redno in vestno izvrševali in ker smo pametno pretuhitali na kateri strani je za naše otroke boljša bodočnost, nas hoče tako brezplačno in zakrnjeno človeče v svojem lažnjivem, veleizdajskem listu takoreč terorizirati in nam dajati svoje „modre“, na veleizdajskem jugoslovenskem gnaju vzrastle nasvete? Ker pa vemo, kateri narod in jezik ima boljšo bodočnost, zato pa se mora naša dca nemški učiti, da ne bode moralno propadla. Tako je pri nas na Bregu bilo in bode! Komur pa to ne pristoja, ta pa se naj poda iz našega kraja dol v „blaženo“ kraljemonirske Srbije, kajti s takimi nesramneži je obračun prav lahek. . . Tako postopanje pa nas vspodbuja še k večji gorenčnosti do naše vzorne nemške šole na Bregu pri Ptiju, v katerej zadobi naša mladina pravo vzgojo v zvesto-avstrijskem duhu.

Kaj dela Korošec?

V državni zbornici in pri vladi se sklicuje, da nastopa v imenu celega slovenskega naroda in da je več slovenski narod, ki hoče biti osvoboden od „nemškega jarma.“ Kdo pa je ta narod, ki ga zastopa mariborski kralj Tonček? Na svoji listini ima par st. imen, ki jih je s težkočo in nakano strobil skupaj, češ, da se pri tistih, ki podpisujejo in glasujejo za njegov načrt, ne bode več rekviriralo itd. In to so večina le podpisi jezuitovskih devic. . . To bi naj bil torej več slovenski narod, v katerega imenu se upa dr. Korošec nastopati? Večje hinavčine menda ni, kakor je ta že znana jezuitsko-farška. Nam, poštenim in vrlo avstrijsko-mislečim štajersko-koroškim Slovencem hoče blagohotno podariti svoje zastopstvo pri vladi? Ne poznamo in ne maramo ga! Apeliramo pa na vlado, da nismo mi taisti, v katerih imenu si upa Korošec tam glasovati in da niti deset odstotkov celega slovenskega naroda ne bode glasovalo za njegovo Jugoslavijo ali proti Avstriji. Javljamo torej vladi, naj se od njega ne pusti zapeljati, ker ne deluje v imenu naroda ampak zastopa le nekaj državi nevarnih hujščaku in pred kratkim pomiloščenih hudodelcev. In v imenu teh bi se naj pognal ves cesarju zvesti narod v pogubo in prepad? Nikdar in nikoli! Pozivljamo vlado, naj nam poda vendar enkrat ona svoje mnenje, da se tej neznosni gonji konec napravi. Naj ji zastoste torej zagotovilo, da hočemo ostati v nerazdeljivi zeleni štajerski kronovini pod žezlom slavnih habsburških krovov. . .

Odmevi mirovne note.

Dunaj, 16. septembra. „Neue Freie Presse“ poroča, da je bila nemška vlada o Burianovi noti obveščena in da jo je tudi